

A szövőlány dala

Csak szőttem egyre, rendületlen,
 Meg se láttam a tűznapot.
 Egyetlenegy legényt szerettem,
 Oly kedves volt... De elhagyott.
 Szememből forró könny patakzott,
 Végetnemérő, sós patak...
 Kerestem egy sötét kis sarkot
 S ott megszülettem a fiamat.

Sírok s a gépem nem ereszt el
 Hajnaltól késő estelig.
 Még ráadás is van nem egyszer:
 Az éjszakám is így telik.
 Alig-alig pislog a lámpa,
 S én gyermekemre gondolok:
 Maga fekszik a csöpp kis ágyba
 S szemére hű álom csorog.

Fáradt vagyok... Pirkad a hús nap...
 Végre fiamhoz mehetek.,
 De pénzt jelent az éji műszak —
 Öröm feszíti szívemet.
 Jutna belőle majd hintalóra,
 S a munka könnyebben halad.
 Jó emberek az új orsóra
 Hozzák is már a fonalat.

Nos hát, munkához látok újra,
 A szálát újra fűzöm én
 És kezem alatt ég a munka,
 — Szívemben az a kis legény. —
 Más célom úgyszíncs a világon,
 Susog, kattog, füttyöl a gép.
 Könnyeim közt már szinte látom
 Kisfiam új játékszerét.

Pénzt gyűjtöttem, hogy belőle
 Vegyek fiamnak örömet.
 Először két, három, öt öre,
 Aztán gyűltek az ötösök.
 Az apróság gyorsan serdült fel,
 Agya borotvaként fogott,
 Megismerkedett a betűkkel,
 Egy-kettőre írt-olvasott.

Mikor útunk először ment szét,
 Köd szállta meg a szívemet,
 Reámszakadt a bús öregség,
 Itt hagyott a fény s a meleg.
 Akár az orsó, meg nem állva
 Forog, forog a gondolat.
 Ki csalódások újít járta
 Abban nincs bosszú, nincs harag.

Búban, kegyetlen szenvedésben
 Nyúlik életem fonala:
 A kisfiam — a húsom-vérem —
 Felcserélt barátaira.
 Hálát adok a teremtőnek:
 Jól sikerült ez a szövet.
 Fiamtól kaptam az erőmet,
 S most árva vagyok és öreg.

Egész életem végigszöttem,
 Azt mondták: szorgalmas vagyok.
 A bölcsesség távol állt tőlem,
 Ma már anya sem maradok.
 Tegnapokból mák nem lehetnek.
 De a múltért mit könnyezünk?
 Lám-lám, az orsóm is lepergett,
 Már készen is vagyok... Gyerünk!

* A kapitalista rendszer nagy ostromozója, a hű kommunista forradalmár Martin Andersen Nexó, nemcsak prózát, de verseket is írt. Ezt a két remekét Gurszky István fordításában közöljük.

Tánc

Versenyez a gordonkával
A hegedű, mint madárdal,
Felrepül, majd mélybe szárnyal —
Táncot rop a víg sereg.

Míg repül a lenge dallam,
Szoknya suhog szakadatlan,
De valaki ott e karban
Nékem mindnél kedvesebb.

Hol kihűlő, hol szerelmes,
Hol makacs, hol engedelmes
Játszadózó lányka-szem les —
Boldog titkát ellesem.

Annyi sok báj koszorúzza,
Míg csöpp ajkát összehúzza,
A lármában szinte súgja
Az örök szót — »szeretem«.

Sok kis kéz ér a tömegben,
De ha ő érint meg engem,
Mint tavaszi virág, — menten
Meggyújtja a szívemet.

Ismerek sok csudaszépet,
Aki mennyei ígéret,
De egyet a földi élet
Almimba hímezeit.

Gurszky István fordításai

CHARLES PERUSSAUX:

Az SS-hordák nyomán

— Azoknak, akik a Wehrmacht felfegyverzésére szavaztak —

Huszonhét holttest... Itt fekszenek, kiterítve,
élettelen bábuk, a testük összezúzva.
Huszonhét holttest... Itt vannak, meggyötörten,
szájuk kitátva,
fejük a sújtó kéztől roncsolt, —
vadállat-marta, — merő kelevény.
Újjuk begörbül,
akár a vénnek marka alma láttán.
Az arcuk zöld vagy sárga, mint penész,
agyaggal, sárral összekent.
Az arcuk puffadt, piszkos,
karjuk kitárva, mintha épp most várnák,
hogy szúr a bajonett. Inuk, akár a húr, feszül.
Itt fekszenek,
bűzlő hullává semmisítve.
Huszonhét izmos férfi. Tegnap még nevettek,
tegnap szerettek s táncoltak döngve,
hogyha kedvük szottyant.
Mereven fekszenek itt,
s mindennek ellenére tisztán,
keményen a sárba vésve, mint fenyegető írás.

Haraggal nézem őket s hosszan.

Dér Endre fordítása